

بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان دانشگاه های شهرستان فسا نسبت به مصرف قلیان بر اساس نظریه رفتار برنامه ریزی شده و عوامل مرتبط با آن

دانشجو: محمد ذاکری استاد راهنما: دکتر علی خانی جیحونی استاد مشاور: دکتر افسانه قاسمی - فرزانه مباحثی

چکیده

زمینه و هدف: عادت قلیان کشیدن در بین جوانان رو به گسترش است و توجه بیشتر به این مسأله ضرورت دارد. هدف مطالعه حاضر، بررسی آگاهی و نگرش دانشجویان نسبت به عوامل مرتبط با مصرف قلیان در دانشجویان دانشگاه های شهرستان فسا بر اساس نظریه رفتار برنامه ریزی شده بود.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی- تحلیلی و روش کار به این ترتیب بود که پس از تهیه پرسشنامه خودساخته و بررسی روایی و پایایی آن، ۱۵۷ دانشجویان دانشگاه های سطح شهر فسا بودند انتخاب شدند و پرسشنامه ها را تکمیل کردند. داده های جمع آوری شده توسط نرم افزار SPSS و آزمون های χ^2 و من ویتنی تحلیل گردید.

نتایج: ۸۰ درصد دانشجویان برای ترک استعمال قلیان برنامه ریزی کرده بودند. با اینکه دانشجویان اعتقاد داشتند که ترک قلیان میتواند از بسیاری از بیماری ها پیشگیری کند؛ اما اعتیادآور نبودن، رفع اضطراب و خستگی و محروم شدن از ارتباط با دوستان قلیانی، مهمترین اعتقادات آنان برای ادامه مصرف قلیان بود. خانواده و سپس جامعه از دانشجویان انتظار داشتند که این عادت را ترک کنند. دانشجویان باور داشتند که موانعی مانند عدم توانایی نه گفتن به تعارف دوستان، ناتوانی در مقابله با وسوسه کشیدن قلیان و سختی نظرکردن از قلیان در محیطهای تفریحی دوستانه، ترک مصرف قلیان را مشکل میکند. **نتیجه گیری:** در طراحی مداخلات جهت ترک قلیان باید بر حذف نگرش های مثبت به قلیان و پرورش مهارتهای نه گفتن، آرام سازی و مقابله با وسوسه های کشیدن قلیان متمرکز شد همچنین با فراهم کردن فضای خانواده می توان افراد را از استعمال قلیان دور ساخت.

کلمات کلیدی: قلیان، دانشجو، نگرش، کنترل رفتاری درک شده، هنجارهای انتزاعی.

The survey of Factors associated with smoking hookah among students in the city of Fasa based on the theory of planned behavior

Student: Mohammad Zakeri

supervisor: Dr Ali Khani jeihooni

advisor: Dr Afsaneh Ghasemi, Farzane Mobasheri

Abstract

Background & Objective: Smoking hookah habit among young is rising and it is necessary to be more considerate to this problem. This study aimed to determine the attitude, subjective norms and perceived behavioral control of mail students about hookah smoking cessation in 2015.

Materials and Methods: This study was a descriptive-analytical type. After designing and assessing validity and reliability of questionnaires, 157 male students hookah smoker who were residence in the dormitories of University of Fasa were selected by multi-stage sampling method and filled out questionnaires. The data collected were analyzed by SPSS software and the Chi-Square and Mann-Whitney tests.

Results: The results showed that 80% of subjects planned to quit and had no plans. Although students had believed that hookah smoking cessation can prevent many diseases, beliefs such as not addictive of hookah, reducing anxiety and fatigue after hookah smoking and being deprived of relation with friends smoke hookah were their major beliefs to continue hookah smoking. Family and community had expected that students to quit hookah smoking. Students had believed that barriers such as not able to saying 'no' against their friends' offers, overcoming hookah smoking temptations and not hookah smoking in the recreational and friendly environments, make it more difficult to stop.

Conclusion: In designing interventions for smoking hookah cessation among college students can be focused on eliminating positive attitudes about hookah and developing skills to say 'no', relaxation and coping with smoking hookah temptations.

Key words: hookah, college students, attitude, subjective norms and perceived behavioral control.